

Az első hősi halált halt detektív, Kalmár József

The First Detective to Die a Heroic Death, József Kalmár

Mátyás Szabolcs¹

A magyar kriminalisztika- és rendészettörténetben kevés figyelmet kap a hivatásuk végzése közben életüket vesztett rendőrök emlékének ápolása. A tanulmány Kalmár József detektív emlékét idézi fel, aki 1915. február 4-én, szolgálatteljesítés közben vesztette életét, így ő lett a magyar kriminalisztika első hősi halált halt detektívje. A szerző célja, hogy méltó emléket állítson ennek a mára szinte teljesen elfeledett rendőrhősnek, valamint az olvasó elé tárja rövid, de példamutató életútját. A cikk több korabeli sajtóbeszámolót, családi visszaemlékezést és történeti dokumentumot is feldolgoz, rekonstruálva Kalmár József életének főbb mozzanatait. A kutatás során „helytörténeti nyomozás” is zajlott, amely Babót település lakóinak kollektív emlékezetére támaszkodott. A tanulmány feltárja Kalmár József családi hátterét, rendőri pályafutását, tragikus halálának körülményeit, valamint azt, hogy miként őrződött meg emléke a család és a helyi közösség kollektív emlékezetében. Részletes leírást ad a gyilkosság napjáról, a temetés körülményeiről, valamint az 1930-ban felállított emlékműről. A kutatás eredményeként rekonstruálhatóvá vált Kalmár József élettörténete. A detektív rövid életének története a rendőri hivatás veszélyeire hívja fel a figyelmet. A tanulmány hozzájárul a kriminalisztika-történet elfeledett hőseinek a megismeréséhez, és ösztönözheti a rendészettudomány képviselőit hasonló jellegű kutatások elvégzésére.

Kulcsszavak: Kalmár József, kriminalisztika, kriminalisztikatörténet, rendészettörténet, detektív, mártír

Hungarian criminalistics and law enforcement history have paid little attention to preserving the memory of police officers who lost their lives in the line

¹ R. alezredes, egyetemi docens, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, e-mail: mszabolcs1975@gmail.com

of duty. This study recalls the legacy of detective József Kalmár, who died on 4 February 1915, while on duty, becoming the first detective in Hungarian criminalistics to fall heroically. The author's aim is to pay tribute to this nearly forgotten police hero and to present his short but exemplary life journey. The article draws upon several contemporary press reports, family recollections, and historical documents to reconstruct the key events in József Kalmár's life. The research also involved a "local history investigation", which relied on the collective memory of the residents of the village of Babót. The study uncovers Kalmár's family background, career as a police officer, and the circumstances of his tragic death. It also explores how his memory has been preserved within his family and the local community. A detailed account is provided of the day of the murder, the funeral, and the memorial erected in 1930. As a result of the research, József Kalmár's life story has been successfully reconstructed. The story of József Kalmár's brief life highlights the dangers of police service. This study contributes to the recognition of forgotten heroes in the history of criminalistics and may encourage further research of a similar nature within the field of law enforcement studies.

Keywords: József Kalmár, criminalistics, history of criminalistics, history of law enforcement, detective, martyr

Bevezetés

„Esküszöm, hogy hazám alkotmányos és törvényes rendjét, nemzetünk biztonságát, ha kell, életem kockáztatásával is hűségesen megvédem” – szól a rendőrök esküje. Amikor felszerel valaki a rendőrség kötelékébe, és a hivatásos állomány tagja lesz, akkor talán bele sem gondol abba, hogy miről is szól az eskü szövege. Fiatal hölgyek és urak egyszerre, büszkén és hangosan ismétlik meg az előlvasó által mondott, fennkölt szöveget. Talán az eskün jelen lévő büszke szülők és nagyszülők azok, akiknek „megbicsaklik” a füle azon, hogy „életem kockáztatásával”. Az ő gyermeküknek és unokájuknak akár az életét is adnia kell a hazáért és Justitiáért. A magasztos eskütételen azonban gyorsan tovaszáll a bús gondolat. Talán így volt ez Kalmár József esetében is, aki 1915-ben a közrendért és a hazáért az életét adta. Azért, mert az esküje kötötte, ízig-vérig detektív volt, aki nem szakmaként, hanem hivatásként tekintett a munkájára. Hagyhatta volna elfutni Wallenstein Ödönt, vagy ő is továbbállhatott volna, de nem tette, mert egy bűnözőt nem lehet elengedni. Ezt igazából csak az érti meg, aki maga is volt nyomozó. Amikor egy vérbeli zsarú meghallja a forgalmazásban a „küldést”, vagy felismer az utcán egy körözött bűnözőt, akkor nem jut eszébe az eskü szövege, s talán az sem fordul meg a fejében, hogy őt aznap is hazavárják a szerettei.

Jelen tanulmányban nincsenek kutatási kérdések és hipotézisek, „csupán” a magyar detektívek első hősi halottjának, Kalmár Józsefnek kíván emléket állítani. A szerző pedig bízik abban, hogy ha az utcán és az irodában szolgálatot teljesítő rendőrök elolvassák Kalmár József rövid élettörténetét, akkor egy pillanatra elgondolkoznak majd az intézkedések megkezdése előtt, hogy az életük a legfontosabb. Minket, rendőröket, várnak haza, belőlünk csak egy van, bűnözőből viszont sok!

Kalmár József közvetlen hozzátartozói kérésének eleget téve (az anonimitás érdekében), a források megjelölésénél nem konkrét név, hanem az „Adatközlő” megnevezés szerepel a tanulmányban. Ezúton köszönöm a segítségét minden babóti lakosnak, aki segíteni próbált a kutatás során. A cikk megírásában Kalmár József három rokonának (Adatközlő 1, 2, 3) és Pintér Tamásnak a segítségét külön köszönöm.

Kalmár József felmenői

A Kalmár család történetével kapcsolatban a családi kollektív emlékezet és a Familysearch adatbázisa alapján lehet összeállítani néhány generációra visszamenőleg a család genealógiáját.

A Kalmár család első ismert tagja Kalmár János² (1804–1830), aki Horváth-Szabó Rozáliával³ (1808–?) kötött házasságot (dédszülei voltak Kalmár Józsefnek). A kettejük házasságából született Kalmár János (1828. november 3. – 1909), aki Horvát Teréziát (1832. október 6. – ?) vette feleségül (az esküvő időpontja: 1850. augusztus 13.) (nagyszülei voltak Kalmár Józsefnek). Az ő gyermekük lett Kalmár Sándor (1855. április 15. – ?), aki Kalmár József édesapja volt. A másik dédszüli ág a következő családtagokból áll: Horváth Ágoston (?–?) (Harváth Ágostonnak írják) és Király Terézia⁴ (?–?) gyermeke volt Horvát Terézia (1832. október 6.–?) (Kalmár János felesége),⁵ akiknek a gyermeke Kalmár Sándor (a hősi halott édesapja).

A Balka ág (néhány helyen „Barka” formában írják) esetében egy generációval „rövidebb” a családfa. Balka János (?–?) Fütsek Verát (?–?) vette el feleségül, akiknek a frigyéből született meg Kalmár József édesanyja, Balka Éva (1862. december 26. – ?).⁶

Kalmár Sándor és Balka Éva (Kalmár József szülei) 1881. július 7-én kötött házasságot. Az 1. ábrán Kalmár József a szüleivel és legkisebb testvérével, Andrással látható.

Kalmár József életének főbb állomásai

A családi legendárium úgy tartja, hogy Kalmár József nagyapja (Kalmár János) egyetlen éjszaka alatt elmulatta a család vagyonának nagy részét, így anyagilag nehéz helyzetbe kerültek, ezért Kalmár József szülei (Kalmár Sándor és Balka Éva) a jobb megélhetés reményében a Babóttól nem messze lévő Nagymartonba mentek dolgozni. Az örvidéki munka mellett azonban bizonyos időközönként továbbra is hazajártak Babótra a földjüket művelni (Adatközlő 2). A házaspár az osztrák Zimmermann család szolgálatába szegődött. Kalmárék legidősebb fia (József) és Zimmermannék lánya (Terézia) egymásba szeretett, a fiatalok pedig hamarosan egybekeltek (Adatközlő 2 és 3).

² A Familysearch adatbázisban lévő megnevezése: Kalmár-Horváth Joennes.

³ A Familysearch adatbázisban lévő megnevezése: Szabó Rosalia.

⁴ A Familysearch adatbázisban lévő megnevezése: Király Therezia.

⁵ Lásd: <https://www.familysearch.org/hu/tree/pedigree/portrait/GKT5-4Q6>

⁶ Lásd: <https://www.familysearch.org/hu/tree/pedigree/portrait/GKT5-4Q6>, Adatközlő 3.

1. ábra: Kalmár József (középen) és a szülei, illetve legkisebb testvére, András
Forrás: Adatközlő 3 archívuma

A korabeli folyóiratokból Kalmár József életéről gyakorlatilag semmit sem lehet megtudni, csupán az élete utolsó néhány órájának krónikája vált ismertté, amikor 1915. február 4-én Budapesten hősi halált halt (2. ábra).⁷

Egy lehetőség maradt csupán a szerző számára, Babót lakóinak a kollektív emlékezetében bízva: felkutatni a településen azokat a személyeket, akik rendelkeznek vele kapcsolatban valamiféle információval.

A falu szülötte kapcsán a felhívásra megmozdult Babót, az alig ezerfős Győr-Ménfőcsanak vármegyei település. Számtalan levél és telefonhívás érkezett a szerzőhöz, ami egyre közelebb vitte a több éve folyó kutatást ahhoz, hogy megkerüljön Kalmár József sírja, életének fehér foltjai pedig ismertté váljanak.

Édesapja Kalmár Sándor (1855–?), édesanyja Balka Éva (1862–?) volt. Kalmár József elsőszülött gyermekként 1888. március 6-án látta meg a napvilágot Sopronban.⁸

⁷ A korabeli folyóiratok számos hibás életrajzi adatot közöltek.

⁸ A születési anyakönyv nem áll rendelkezésre, a Familysearch adatbázis alapján van megadva Sopron születési helyként.

2. ábra: Kalmár József
Forrás: [Sz. n.] 1915a: 4

Őt a későbbiekben még két lány- és három fiútestvér követte (Adatközlő 2, Kalmár József gyászjelentése).

Innentől kezdve erősen hézagos Kalmár József életrajza, olykor hosszú évek hiányoznak. A római katolikus vallású Kalmár József Nagymartonban kötött házasságot 1911. november 21-én Zimmermann Teréziával (1888–?). Az anyakönyvi bejegyzés alapján ekkor Kalmár már rendőr volt („m. kir. állami rendőr”), és a Budapest I. kerület, Szirtes út 28. szám alatt lakott (az ingatlant már lebontották). A házasságából egy leánygyermek született.

A csendes kis Sopron közeli faluból a fővárosba költözött az asztalos mesterséget tanult Kalmár József és felesége (Terézia), illetve József testvére, Anna és a férje (Horváth Gyula) (Adatközlő 3). Kalmár József és a sógora is rendőrnek állt a székesfővárosban. Elsőként Horváthék költöztek Budapestre, majd nem sokkal később követte őket Kalmár és neje (Adatközlő 2). József detektív lett, míg Horváth Gyula lovas rendőr. Mindketten Kispesten laktak, egymástól nem messze, feltételezhetően nem sokkal az esküvő után költöztek Kispestre (Adatközlő 3).

Ezt követően ismét hiányos a családi emlékezet, írott forrás pedig kevés lelhető fel. Kalmár József közrendőri sorból lett detektív, és a tolvajokkal foglalkozó detektívcsoporthoz tagja lett.⁹ A *Budapesti M. Kir. Állami Rendőrség* hivatalos lapja alapján Kalmárt 1910. március 31-én nevezték ki próbaidős rendőrnek,¹⁰ majd ugyanezen év október 1-jén „kik 6 havi próbaidejüket betöltötték s az önálló szolgálatra képesítő vizsgát jó sikerrel letették, folyó évi október hó 1-vel II-od osztályú rendőrökké nevezte ki” őket a főkapitány.¹¹ A sikeresen vizsgázók között találjuk Kalmár József nevét is, aki 1910 után lett majd detektív.

⁹ [Sz. n.] 1910b.

¹⁰ [Sz. n.] 1910c.

¹¹ [Sz. n.] 1910a.

A tragikus február 4-e

Életének utolsó napjával kapcsolatban a családnak annyi információja van, amennyit a korabeli újságok megírtak. A családi kollektív emlékezet szerint Kalmár észrevette a körözött Wallenstein Ödönt, akit figyelni kezdett, majd felszállt a villamosra. A villamoson kezdődött a dulakodás, majd itt dördült el a halálos lövés. Az egyik családtag (Adatközlő 3) elmondása szerint Kalmár a villamos padlójára esett, és a szétnyíló kabátjából kieső igazolványa alapján vették csak észre a jelenlévők, hogy Kalmár József detektív. A családtag által ismert történetet nem támasztják alá a korabeli folyóiratokban megjelent tényállások, azokban ugyanis villamos nem szerepel.

Az utolsó napon viszont történt egy meglepő momentum. A sógora, Horváth Gyula a gyilkosság előtt nem sokkal adta le a szolgálatot, és igyekezett a kispesti lakása felé. Az útja a gyilkosság helyszínének környékére vitte. Egyszer csak nagy sokadalomra lett figyelmes, de fáradt volt, ezért nem akart odamenni, s megnézni azt, hogy mi történt. Végül mégis a nagy tömeg felé vette az útját, s ekkor látta meg, hogy a földön fekvő férfi a sógora, Kalmár József (Adatközlő 3).

Az utolsó napról a korabeli források így tudósítottak:

„Élet-halálharc az utcán. (Kalmár detektív tragédiája.) a »Hircsarnok« jelenti: Csütörtökön délután 2 órakor az Erzsébet-körúton ment Wallenstein Ödön pincér, jelenleg közkatona, kedvesével, Györfös Róza rendőri fölügyelet alatt álló leánnyal. A leány az utóbbi időben szabadulni akart Wallensteintől és a katona és a leány között verekedés támadt, amelynek folyamán Wallenstein elővette zsebkését és azzal rátámadt a leányra. Akkor termett ott az arra járó Kalmár József detektív, aki Wallensteint fölszólította, hogy nyomban tegye el a kést. A leány közben beugrott a Genua kávéházba. Wallenstein azonban a bajonettjét is kihúzta és azzal rohant a hátráló detektívnek.

– Ödön, tedd vissza a bajonettet – kiáltotta a detektív –, mert lövök. Azzal elővette a revolverét. – Lőjj, de előbb leszúrlak – fenyegetődött Wallenstein és hevesebben támadt a detektívre. A detektív erre szorongatottságában elsütötte a revolverét. A golyó Wallensteint a lágyékán találta, aki hátra esett. Ebben a pillanatban két arra járó katona és egy civil lefógták a detektív karját. Wallenstein föltápáskodott és bajonettjével újra neki ment a detektívnek, akinek még volt annyi ideje, hogy újra rálőjjön. A golyó most mellbe találta Wallensteint és az összeesett. A közönség nem ismerhette az előzményeket, csak annyit látott, hogy egy katona összerogy és dühében a lövöldöző civil ellen fordult, akit körülvettek, bottal vertek és dulakodtak vele. A detektív kezében szorongatta a revolverét és azt mindenáron el akarták venni. Valaki a detektív melle felé csavarta a revolver csövét és ekkor három lövés dördült el. Az egyik a detektívet szíven érte, úgy hogy kórházba való szállíttatása alatt meghalt. Wallensteint a honvédhelyőrségi kórházba vitték. A rendőrség többeket elfogott és most folynak a kihallgatások. Wallenstein Ödön február elsején vonult be, de már megszökött, úgy hogy már katonaszökevényként keresték. Egyébiránt több lopási ügyben, mint gyanúsított ellen, nyomozást folytatott a rendőrség.”¹²

¹² [Sz. n.] 1915b.

„Kalmár Józsefet, a hivatása teljesítése közben tragikus halált halt, szerencsétlen detektívet a boncolás megejtése után az Új Szent János-kórház halottasházában helyezték ravatalra. Koporsója köré egész virágerdőt varázsolt a rendőrség kegyelete. A temetés kedden délután ment végbe a kórház kápolnájából. A rendőrtisztviselők dr Boda Dezső főkapitány, a detektívek Nagy Károly detektívfőnök, a felügyelői kar pedig Lickl Géza főparancsnok vezetésével igen nagy számban vonult ki. A koporsó előtt díszbeöltözött rendőrök állottak diszörséget. A beszentelést Menzel Farkas kórházi lelkész végezte. Beszentelés után a koporsót négylovas díszkocsira tették és a kelenföldi állomásra vitték. A halottaskocsit egy szakasz díszbeöltözött lovasrendőr és nagy kocsisor követte a családdal és a rokonsággal a pályaudvarig, ahonnan a sopronmegyei Babótra szállították és ott a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.”¹³

3. ábra: Kalmár József leszármazottjai. Hátsó sor (balról jobbra): Kalmár József unokájának a férje, Kalmár József lánya (Terézia), Kalmár József unokája (Kristina); első sor: Kalmár József dédunokái

Forrás: Adatközlő 3 archívuma

Kalmár József leszármazottjai

Az 1915-ös családi tragédiát követően az özvegy és a lánya Budapestről visszaköltöztek Nagymartonba, a szülői házhoz (Adatközlő 2). Az özvegy nem ment többet férjhez, hanem a Zimmermann nagyszülőkkel együtt nevelte fel a gyermekét. A család egy idő után Németországba, Ehningenbe (Stuttgart mellé) költözött. Ott halt meg Kalmár József lánya (Theresa Lang) is. Theresa (Terézia) elkezdett magyarul tanulni, hogy tudjon a rokonaival beszélni. Ebben egy Soroksárról származó, az NSZK-ban élő hölgy segítette. A 60-as évektől kezdve rendszeresen haz látogatott, ilyenkor valamelyik rokonánál lakott egy-két héten keresztül, s felkereste édesapja testvéreit. Az unokája, Lang Kristina és az ő gyermekei (Kalmár

¹³ [Sz. n.] 1915c.

József dédunokái), Kristina és Claudia már nem beszélnek magyarul (Adatközlő 3). A család egyes tagjai egy darabig tartották Theresával a kapcsolatot, azonban az évtizedek múltán a találkozások ritkultak, majd megszűntek (Adatközlő 1 és 3) (3. ábra).

Kalmár József emlékezete

A hős rendőrökről minden korban megemlékeznek, emléküket ápolják. 1945 után viszont a múlt rendszer hőseit a kommunista diktatúra próbálta kitörölni a kollektív emlékezetből, az emlékműveket felszámolták, a nevüket pedig nem lehetett kiejteni sem, mivel az egyet jelentett a fennálló rendszer bírálataival. Így volt ez Kalmár József esetében is.

Az első három hősi halált halt detektív emlékének ápolására (Kalmár József, Barkóczy Mihály,¹⁴ Varga István¹⁵) 1930-ban emlékműveket avattak. Barkóczy Mihálynak és Varga Istvánnak a Fiumei úti sírkertben állítottak emlékművet (1930. november 7.). (A későbbiekben exhumálták őket, Barkóczy Mihályt a Pestszenterzsébeti temetőbe, Varga Istvánt pedig a Farkasréti temetőbe szállították át.) Az emlékmű már nem áll.

Mivel Kalmár Józsefet Babóton helyezték végső nyugalomra, 1930. november 9-én (két nappal a fővárosi avatás után) a Sopron vármegyei településen is emlékművet avatott a Detektívek Országos Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete. A márvány emléktáblán a következő szöveg olvasható: „Itt alusza örök álmát Kalmár József detektív, kinek hivatása teljesítése közben Budapesten, 1915. II. 4-én gyilkos kéztől kioltott életének emlékét kartársi szeretettel őrzi a Magyar Királyi Államrendőrségi Detektívek Országos Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete.”¹⁶

Az avatásra megtelt a babóti temető, nemcsak helyiek voltak jelen, hanem a környező településekről is nagy számban érkeztek érdeklődők. A családtagokon kívül ott volt a falu apraja-nagyja. Jelen volt a község bírója, Kovács Mihály, Ziegelhoff Gyula községi jegyző, a helyi leventecsapat (Szalay Ferenc parancsnoksága alatt) és számos meghívott előkelőség, így például Ghéczy Ödön járási főszolgabíró, Fülöp József detektívfelügyelő, dr. Palásthy Kálmán és dr. Lakatos István szolgabírák, Zakariás Antal rendőrfőtanácsos (a szombathelyi kerületi főkapitányság képviselőjeként) és a szombathelyi és soproni detektívtestületek népes küldöttsége (Fritz József detektívfelügyelő vezetésével). A síremléket Kiss Zoltán detektívfelügyelő avatta fel.

A detektívfelügyelő a beszédében a következőket mondta:

„A detektív azt tette, hogy a szent ügy érdekében inkább örökre megvált hitvesétől és gyermekeitől¹⁷ s odaadta legdrágább kincsét: az életét! – S most, Kalmár József, porladó csontjaidhoz szólítom túlvilági lelkedet, téged, aki olyan harcosa voltál a rendőrségnek, mint az a katona, ki harctéren hazájáért harcolva elesett. S amikor Egyesületünk e síremlékkel kigyújtotta megemlékezésének és szeretetének örökké égő fáklyáját, ide szólítom lelkedet,

¹⁴ Barkóczy Mihály sírja Budapesten a Pestszenterzsébeti temetőben található (27/0/1/168-169) (a sír megváltási ideje 2036-ban jár le).

¹⁵ Varga István sírja Budapesten a Farkasréti temetőben található (33/3/0/1/62) (a sír megváltási ideje 2025-ben jár le).

¹⁶ [Sz. n.] 1930: 4.

¹⁷ Hibás, mivel egy gyermeke volt Kalmár Józsefnek.

hogy érezzed szeretetünket, hogy síremlékednél búslakodó öreg édesanyád, gyermeked, kollégáid s tisztelőid bánatára enyhítő balzsamot adjál, hogy reményt, kitartást adj az e siralom-völgyben küzdő társaidnak... De nem csüggedünk, mert amikor a Te mártírhalálad glóriás fénye előttünk megjelenik, tagjainkban megacélozódik az akarat, az elhatározás: az igazság céljait szolgálni, a Te példádra, akár vérünk által is. És mert így akarunk nemzetünk újjáépítésének nagy munkájában résztvenni s mert így hisszük, így reméljük a már annyit szenvedett hazánk régi határának, a Nagy-Magyarországnak feltámadását! Úgy legyen!”¹⁸

A túlélők emlékezetében nem maradt nyomtalan a tragédia; a családtagok és a falu számos ma élő lakója is hallott a szomorú esetről, azonban napjainkra az emlékek folyamatosan halványodnak, az emlékképek emléktöredékké alakulnak át, egyre nehezebb rekonstruálni a történeteket és Kalmár József életének főbb momentumait.

Kalmár József sírhelye eredetileg háromszemélyes volt, amelynek a középső részén nyugodott. A későbbiekben a család több tagja is ebbe a sírba került (Adatközlő 1). A sír új tulajdonosai az 1970-es évek végén lebontották a korábbi emlékművet (a fentiekben említett márványtáblát), és egy új sírfeliratot tettek a sírra, amelyen már nem szerepel Kalmár József neve (Adatközlő 3). A család kérésére, kegyeleti okokból, a szerző jelen tanulmányban nem adja meg a sír pontos helyét és a sírfeliratot sem.

Összegzés

A tanulmány Kalmár József detektív életútját és tragikus halálát dolgozza fel, aki 1915. február 4-én, szolgálatteljesítés közben hunyt el Budapesten. A szerző célja, hogy emléket állítson a magyar kriminalisztika első hősi halált halt detektívjének. A kutatás alapját korabeli sajtóhírek, családi visszaemlékezések és levéltári források képezik. A cikk részletesen ismerteti Kalmár családfáját, életrajzát és halálának körülményeit. Tragikus halála egy Wallenstein Ödön nevű katonaszökevény elfogási kísérlete során következett be. A cikk hozzájárul a magyar rendészeti- és kriminalisztika-történet kevésbé ismert fejezeteinek a feltáráshoz.

Felhasznált irodalom

Kalmár József és Zimmermann Terézia házassági anyakönyvi bejegyzése

Kalmár József gyászjelentése

[Sz. n.] (1910a): Kinevezés az őrszemélyzetben. *A Budapesti M. Kir. Állami Rendőrség hivatalos lapja*, 8(40), 257.

[Sz. n.] (1910b): Kinevezések jóváhagyása az őrszemélyzetben. *A Budapesti M. Kir. Állami Rendőrség hivatalos lapja*, 8(44), 285.

[Sz. n.] (1910c): Próbaidős rendőrök kinevezése. *A Budapesti M. Kir. Állami Rendőrség hivatalos lapja*, 8(15), 93.

¹⁸ [Sz. n.] 1930: 4.

[Sz. n.] (1915a): [C. n]. *Tolnai Világlapja*, 15(8), 4.

[Sz. n.] (1915b): Élet-halál harc az utcán. *Népszava*, 43(68), 7.

[Sz. n.] (1915c): Halálozás. *Pesti Hírlap*, 37(41), 13.

[Sz. n.] (1930): a detektívhős márványemléke. *A Magyar Detektív*, 5(23), 3–4.